

Рис.1. Співвідношення результатів роботи бізнесу у першому півріччі 2023 р. у відповідності до запланованих [2]

Отже, в умовах значної нестабільності, зокрема військового стану, мають бути переглянуті стратегічні плани, виходячи з актуалізації аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища, а також плани щодо їхньої реалізації в умовах нових реалій. Мають бути поряд з негативними змінами у ринковому середовищі ідентифіковані і нові можливості щодо подальшого розвитку підприємства.

Література:

1. Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 336 с.
2. <https://cid.center/state-and-prospect-of-msb-in-ukraine-resul>

Тутевич М.В., здобувач вищої освіти, група МЕ-22М.

Рябоволик Т.Ф., доц., канд. екон. наук.

Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна

ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Низький рівень конкурентоспроможності багатьох вітчизняних аграрних товаровиробників є дуже загрозливим фактором, який може призвести до погіршення продовольчої безпеки нашої країни. Це обумовлено тим, що конкурентоспроможність як інтегральний показник розвитку країни та її економічної могутності є водночас гарантією повноцінного та ефективного входження у світову економічну систему.

Проблема забезпечення конкурентоспроможності підприємства на сьогодні є досить актуальною. Від того, наскільки успішно вона вирішується, залежить багато що в економічному і соціальному житті будь-якої країни, регіону або підприємства.

На рівень конкурентоспроможності аграрного підприємства впливає науково-технічний рівень і ступінь удосконалення технологій виробництва, використання новітніх технологій при вирощуванні сільськогосподарських культур, використання сучасних автоматизованих засобів виробництва.

Підприємство можна вважати конкурентоспроможним, якщо воно має низькі витрати виробництва та отримує високі прибутки, які дозволяють здійснювати розширене

відтворення, покращувати рівень технічної оснащеності, підвищувати економічну ефективність та якість продукції, а також удосконалювати систему збуту. В результаті конкурентоспроможність такого підприємства підвищується, що сприяє збільшенню його частки на ринку [1].

Для підприємницької діяльності у сфері сільського господарства в більшості випадків характерний високий ступінь конкуренції. Ступінь розвитку аграрного ринку, складність діяльності на ньому багато в чому диктуються особливостями конкурентного середовища підприємства такого типу. Конкурентоспроможність є найвідчутнішим індикатором активності аграрного підприємства і враховує велику кількість маркетингових характеристик: обсяги і умови продажів продукції, вибір каналів збуту, рівень цін, використання комплексу маркетингових комунікацій при просуванні продукції від виробника до споживача, заходи стимулювання збуту тощо.

Також слід підкреслити, що конкурентоспроможність підприємства або його продукції можна визначити, тільки порівнюючи конкурентів між собою. Кінцева ціль будь-якого підприємства – перемога в конкурентній боротьбі та отримання конкурентних переваг протягом тривалого періоду. Досягається вона чи ні – залежить від того наскільки воно є кращим в порівнянні з конкурентами [2].

Досліджуючи категорію «конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств», необхідно враховувати, що аграрний сектор економіки має особливості прояву конкуренції та конкурентоспроможності, які пов'язані зі специфікою їх діяльності. Сільське господарство як вид економічної діяльності має низку властивостей, які не дають змоги застосувати методи оцінки, що використовуються для оцінки конкурентоспроможності економіки країни або інших видів діяльності. До таких особливостей слід віднести:

- невисоку рентабельність аграрного сектора;
- тривалість відтворювального циклу та значний період окупності вкладених коштів;
- невисокий рівень створеної валової доданої вартості;
- високий ступінь непередбачуваності результату господарської діяльності, що зумовлено залежністю від зміни природно-кліматичних умов;
- екологічний фактор. У процесі сільськогосподарського виробництва не повинна наноситися шкода навколишньому середовищу та повинен випускатися безпечний для здоров'я людини продукт [3].

Конкурентоспроможність сільськогосподарського підприємства є динамічним показником, зміни якого залежать від специфічних факторів у певний момент часу. Об'єктивна оцінка сільськогосподарським підприємством своїх конкурентних позицій на ринку – необхідна умова для їх посилення. Зокрема виявлення сильних і слабких сторін як у своїй діяльності, так і в роботі конкурентів, може дати змогу, з одного боку, уникнути найбільш гострих форм конкуренції, а з іншого – використовувати свої переваги і слабкості конкурента.

Література

1. Прокопєць Л. В. Складові підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpn/2011_7/37SPK.pdf (дата звернення 30.11.2023).
2. Конкурентоспроможність аграрного підприємства URL: https://duan.edu.ua/images/News/UA/Departments/Marketing/2021/roboty_finalistiv/Konkurentos_promozhnist_ahrarnoho_pidpriemstva.pdf (дата звернення 30.11.2023).
3. Фактори конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/60.pdf (дата звернення 30.11.2023).